

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za izposojilno 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.

Celje: Kocanova ul. 2. Telefon štev. 190.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištevno: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2402.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2. Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha št. 78.180; Wies Nr. 105.241.

Odgovor bolgarske vlade na našo demaršo

Bolgarska vlada se je opravičila in obžaluje dogodke povodom bivanja dr. Pavelića v Sofiji - Zagotavlja, da bo v bodoče prenečala vsako slično akcijo - Dr. Pavelić rovari dalje

Ljubljana, 25. aprila.

Stara praksa v Sofiji se je ponovila nenadoma v nekoliko novi obliki. Kar se prične odnosi med Jugoslavijo in Bolgarsko resno izboljševati, vselej se v odločilnem momentu pojavi nekaj, kar dobro razmerje zopet zmoti in sproži se nov konflikt.

Makedonstvujuči poskrbe za to. Njihova taktika ostane vedno enaka; njihov princip je, da se Jugoslavija in Bolgarija ne smeta pomiriti in sprizniti. Njihov interes sestoji v tem, da ostane na Balkanu napetost, da ostane med Sofijo in Beogradom nezaupanje. Njihov ceterum censeo zahteva vedno novega ceterum za napetost med obema slovanskima državama našega polotoka.

Ta igra se je pravkar ponovila. Pirotska pogajanja so vendarle dovedla do ugodnega zaključka; obseg problemov, v katerih se je doseglo soglasje, sicer ni obširen, ali sporazum je vendarle tu vsaj v eni zadevi. Prvi korak je storjen in sicer zelo uspešno. V kratkem je pričakovati ratifikacije sklenjenega dogovora. Možna je nadaljevanje, atmosfera se je zboljšala in postala je prikladna tudi za večje, za dalekosežnejše poskuse v smeri k popolnemu in iskrenemu sporazumu.

Tega se zavedajo oni krogi v Sofiji, ki si želijo ravno nasprotnega. Če jih označimo z makedonstvujučimi, je povsem točno, le s to omejitvijo, da njihovih zastopnikov in reprezentantov ni iskati samo med onimi elementi, ki iniciativno in aktivno vodijo tako imenovano makedonsko akcijo, marveč tudi druge.

Zagovorniki makedonstvujučih so namreč tudi na zelo odločilnih mestih. Tamkaj so še posebno kvarni, zakaj njihova vloga, ki je na zunaj videti, vsaj v formalnem pogledu, korektna, a je dejansko precej drugačna. Ti faktorji ne želijo, da bi poskusi zblizanja in spriznjenja, na katerih formalno sami sodelujejo, uspeli. Zato ostane tako pogosto za vnanjo javnost vtis neiskrenosti in zaupanje v dobro voljo gine.

Prav to se je pokazalo zadnje dni o priliki afeze z dr. Pavelićem. Ne šteje nam v čast, da se je našel iz jugoslovenske srede mož, ki je zlohotnim faktorjem v Bolgariji pomagal do uspeha ter pripomogel, da je pričenojajoče izboljševanje odnosov med obema državama zopet postavilo na preizkušnjo. Ali na vse zadnje, — kje se ne najdejo elementi, ki uskočijo in so pripravljeni lastnemu narodu škodovati, za resnično ali namišljeno korist.

In tu je nastopila odločilna preizkušnja. Po naši demarši v Sofiji smo namreč pričakovali, kateri elementi bodo prevladali. Ali bo prevladala uvidevnost, da ne kaže radi enega ali dveh desperadov kaliti vode, ali pa bodo v odločujočih krogih ohranili vpliv ljudje, ki niso lojalni in ki bi se hoteli izogniti jasnemu odgovoru v sporni zadevi ter s tem onemogočiti nadaljevanje v Pirotu začete akcije.

Po uradni izjavi, ki jo je dala bolgarska vlada, bi smeli pač konstatirati, da je v Sofiji na mero-dajnih mestih zmagała struja lojalne politike. V Bolgariji so uvideli, da država, ki hoče veljati napram sosedu za lojalno, ne more pripustiti na svojem ozemlju prevratne in izvalne kampanje, kakor si jo je zasnoval v načrtu dr. Pavelić. Izjava, ki jo je podal vnanji minister Burov, nas zadovoljuje. Mogli bi sicer dvomiti, če vladni krogi v Sofiji res niso vedeli, kaj se pripravlja, toda taki pridržki morejo imeti samo privatni značaj, dokler nimamo striktnih dokazov za svojo domnevo. Diplomatsko ne prihajajo v poštev spričo dejstva, da je ostali del izjave Burova povsem pozitiven. Sofija je dala zagotovilo, da v bodoče sličnih pojavov ne bo trpela in s tem moramo biti zadovoljni, pričakujoč, da se zagotovitev tudi v praksi potrdi.

V Bolgariji se mora pokazati, ali bo struja, ki hoče spraviti odnose do Jugoslavije v normalen in v dober stadij, definitivno prevladala nad nasprotnim stremiljem. Na žalost se zdi, da bo tu premagati še mnoge težkoče. V bolgarskem sobranju je danes predsednik Cankov podal izjavo, ki groze zopet komplicirati situacijo.

Prepovedano zborovanje v Sofiji

Sofija, 25. aprila. Š. S. S. so hoteli dijaki zborovati na univerzi, policija pa je zborovanje z navedbo, da gre za komunistično agitacijo, razenala ter kakih 50 dijakov aretirala. Aretirani dijaki bodo izključeni z univerze, ker se osumljeni komunistične propagande.

Beograd, 25. aprila p. Spor, ki je nastal med našo državo in Bolgarijo zaradi protijugoslovenskih demonstracij povodom poleta dr. Pavelića v Sofiji in zaradi organiziranja akcije, ki stremi za razbitjem naše države, bo, kakor vse kaže, mirno likvidiran in stavljen z dnevnega reda. Zdi se, da je tudi v Bolgariji prevladala struja, ki si želi mirnega in priateljskega sožitja z našo državo in ki upošteva stremiljenja naše vlade, da čimprej vzpostavi priateljske sosedne odnose med Bolgarijo in Jugoslavijo.

Odgovor bolgarske vlade na jugoslovensko demaršo

Sinoči je imel bolgarski ministrski svet sejo, na kateri je zunanji minister Burov poročal o demaršah jugoslovenskega poslanika in o zahtevah, ki jih je stavila jugoslovenska vlada. Naglasil je zlasti, da bi bilo potrebno, da se bolgarska vlada javno zavaruje pred domnevo, da bi bila kakorkoli soudeležena pri manifestacijah in demonstracijah, ki so se vršile povodom sprejema in bivanja dr. Pavelića v Sofiji. Po dolgotrajni razpravi, na kateri so prišla do izraza različna naziranja, se je bolgarski ministrski svet zedinil na to, da odgovori zunanji minister Burov na jugoslovensko demaršo, pri čemer naj zlasti poudari:

1. Da bolgarska vlada ni mogla in ne more zadržati zatočišča političnim emigrantom.

2. Bolgarska vlada je mnenja, da jugoslovenska vlada tega od nje tudi ne zahteva.

3. Prav tako bolgarska vlada ne more zadržati mirnih manifestacij, obžaluje pa, da so povodom manifestacij, ki so se vršile v Sofiji, nadle neugodne izjave na račun sosedne države, kar škoduje pred vsem najbolj bolgarskim interesom.

4. Bolgarska vlada obžaluje in v bodoče ne bo več dopuščala izvalnih izrazov na adresu tujege vladarja, kakor tudi ne domneva in ne bo dopuščala ilegalne propagande.

Burov pri Nešiću

Tekom današnjega dne je zunanji minister Burov posetil našega poslanika v Sofiji g. Ljubo Nešića ter mu v gornjem smislu sporočil v imenu bolgarske vlade odgovor na naše demarše. Pristavil je, da bolgarska vlada iskreno obžaluje, da je prišlo do tega neljubega incidenta, ki ga pa ni mogla preprečiti, ker ni bila pravčasno o vsem poučena. Zelo ji je neprijetno, da se vedno znova najdejo ljudje, ki skušajo ovirati razvoj priateljskih odnosov med obema državama. Uveren je, da se bo jugoslovenska vlada

Opravičevalna izjava Burova v sobranju

Bolgarski zunanji minister obžaluje, da nepoklicani neprestano ovirajo miroljubno politiko vlade in razvoj dobrih odnosov z Jugoslavijo

Sofija, 25. aprila. V teku debate o proračunu zunanjega ministristva je zunanji minister Burov podal na sinočnji seji sobranja ekspozice, v katerem se je bavil zlasti z odnosi do Jugoslavije ter je med drugim naglasil: »Jugoslovenska vlada je po perijodi napetosti ukinila zaporo meje ter predlagala pogajanja, ki smo jih radi volje sprejeli, da bi se izboljšali odnosi med obema državama. Na konferenci v Pirotu se je dosegel sporazum skoraj v vseh vprašanjih. Bolgarska vlada je že izročila končnoveljavno besedilo izdelanih pravilnikov ter pričakuje vsak trenutek, da jih odobri Beograd in da bodo stopili v veljavo. »Baš v tem trenutku pa,« je nadaljeval Burov, »smo bili presenečeni po obžalovanja vrednem incidentu, namreč po incidentu, ki ga je povzročil

zadovoljila s tem odgovorom ter upa, da bo med obema državama prišlo do tesnega sodelovanja.

Jugoslovenski poslanik g. Nešić je ta odgovor s svojim poročilom takoj brzojavno sporočil zunanjemu ministristvu. Istočasno je dobil tudi bolgarski poslanik v Beogradu g. Vakarelski od bolgarske vlade naročilo, naj sporoči odgovor jugoslovenski vladi. Tekom popoldneva je g. Vakarelski najprej posetil ministrskega predsednika generala Pero Živkovića, nato pa še zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija, s katerim je imel nad eno uro trajajočo konferenco. Odhajajoč iz zunanjega ministristva je v razgovoru z vašim dopisnikom izjavil, da je izvršil nalog svoje vlade ter izrazil prepričanje, da bo s tem ta neljub incident likvidiran.

Uradni komunike

Zvečer ob 7. je objavilo zunanje ministristvo naslednji komunike:

»Poleg izjav, ki jih je podal bolgarski zunanji minister z. Burov na včerajšnji seji Sobranja, je danes posetil bolgarski poslanik v Beogradu g. K. Vakarelski ministrskega predsednika generala Pero Živkovića in zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija ter lina podal po nalogu in v imenu bolgarske vlade naslednjo izjavo:

»Bolgarska vlada obžaluje neugodne in nezaželjene dogodke, ki so se odigrali v Vidimu in v Sofiji povodom bivanja dr. Pavelića in Perčeca ter je bila po teh dogodkih prav tako iznenađena, kakor jih obsoja ter bo skrbela za to, da se slični dogodki v bodoče preprečijo, ako bi se ponovili.«

Diplomati pri dr. Kumanudiju

Beograd, 25. aprila. p. Tekom današnjega popoldneva so posetili skoraj vsi pri naši vladi akreditirani poslaniki zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija ter se pri njem informirali glede spora z Bolgarijo. Dr. Kumanudij jih je obvestil o stališču naše vlade in o odgovoru, ki ga je sporočil bolgarski zunanji minister.

Dr. Pavelić sili tudi v Ameriko

Sofija, 25. aprila. p. V krogih makedonstvujučih se zatrjuje, da sta dr. Stanišev in dr. Pavelić poslala vsem hrvatskim in slovenskim listom v Ameriki brzojavne pozive, naj se pridružijo njuni akciji in podpro borbo Makedoncev in Hrvatov za svobodo in neodvisnost. Dr. Pavelić je obenem najavil, da bo v doglednem času sam prišel v Ameriko, da poljski izseljenec položaj v Jugoslaviji in namen svoje akcije.

Nov incident

Beograd, 25. aprila p. V bolgarskem sobranju je imel danes predsednik Cankov govor, ki je bil v nasprotju s oficijelno izjavo vlade ostro naperjen proti Jugoslaviji. Položaj se je vsled tega nepričakovano poslabšal.

Madžari posegajo po naši zemlji

Interpelacija poslanca Varge o prikloplitvi Prekmurja k Madžarski - Neumestna zahteva po reviziji meje in po nekakih pogajanjih

Budimpešta, 25. aprila g. V poslanski zbornici je poslanec Varga interpeliral v zadevi zopetne prikloplitve 35 prekmurskih občin, ki so sedaj pod Jugoslavijo, k Madžarski. Mednarodna razmejitvena komisija je že leta 1921 predlagala Društvu narodov, naj bi se 7 slovenskih in 28 madžarskih občin zopet prikloplilo Madžarski. Društvo narodov je takrat napotilo madžarsko in jugoslovensko vlado, naj se v tem vprašanju sporazumeta, ker je referent v tem vprašanju belgijski delegat Hymans, predlagal, naj se priklopi Madžarski ne samo 35 občin, temveč vsi Slovenci na tem ozemlju, torej približno 90.000 oseb. Interpelant zahteva, naj se obnovijo med Jugoslavijo in Madžarsko prekinjena pogajanja v tem vprašanju in naj se ponovno poroča o tem Društvu narodov. Zunanji minister Walko je izjavil, da je Hymans pozval zastopnike madžarske in jugoslovenske vlade, naj se med seboj sporazumejo s pripombo, da predvideva Mil-

lerandova nota v takih primerih pritateljski sporazum. Ker so se jugoslovenski delegati po nalogu svoje vlade umaknili od pogajanj, ni prišlo do sporazuma.

Hymans je nato stavil predlog v Društvu narodov, ne da bi o tem obvestil poslanski svet. Ako bi Društvo narodov polagalo važnost na to vprašanje bi bilo moralo podpreti predlog, pa tega ni storilo. Interpelant je vzel ugovor ministra na znanje, skliceval pa se je na to, da Slovenci nikoli ne bi prišli pod jugoslovensko oblast, ako francoski delegat ne bi bil ščitil interesov Jugoslavije. Govornik upa, da bo francoski narod, kateremu je Madžarska vedno pokazala odkrita čustva, pomagal popraviti krivico. Minister Walko je repliciral, da ne more ugovoriti, kaj so Francozi storili v interesu jugoslovenskega stališča. Zdi se pa, da ni dvoma, da so Francozi skušali podpirati interese Jugoslovenov, kakor tudi drugih zaveznikov. Zbornica je vzela odgovor ministra na znanje.

Nemčija zahteva transferno zaščito za svojo valuto

Schacht smatra, da je nemška valuta ogrožena - Transferni odbor priporoča zvišanje diskontne mere drž. banke

Pariz, 25. aprila g. Transferni odbor po Dawesovem načrtu je imel v prostorih reparacijske konference sejo, ki sta se udeležila tudi reparacijski agent Parker Gilbert in predsednik nemške državne banke dr. Schacht. Ta seja je bila sklicana na prošnjo Nemčije, ki zahteva, naj se odrede glede transferiranja reparacijskih plačil posebne mere, da se zaščiti nemška valuta. Nemci zasto,ajo stališče, da je treba zaradi vedno večjih reparacijskih plačil smatrati še sedaj nemško valuto za ogroženo, ker so se zaloge deviz pri državni banki znatno znižale. Na seji se je v nasprotju s tem ugotovilo, da bi bil naravni zaščitni

ukrep nemške državne banke za njeno zlatorezervo in tečaj nemške valute zvišanje diskontne mere. Temu zvišanju pa se je najodločneje uprl dr. Schacht, ki je izjavil, da bi bilo s takim ukrepom zelo prizadeto nemško gospodarstvo. Govoril je celo o možnosti splošne gospodarske krize v Nemčiji. Ker so si mnenja glede tega vprašanja absolutno nasprotna, ni prišlo do končne odločitve. V zaveznikih krogih so postali zelo pisimistični in izrečno poudarjajo, da prihajajo dnevi, ki bodo izpolnjeni samo z izdelavo zaključnega poročila konference, najbrže ne bodo ob 12. uri spremenili položaja.

Posvetovanja o razorožitvi v zrakoplovstvu

Nemški in ruski tendenčni predlog odklonjen - Določitev številke razorožitve bo izvršila prva konferenca

Ženeva, 25. aprila s. V nadaljevanju debate o poglavju oboroževanja v zraku je pripravljali odbor za razorožitveno konferenco danes popoldne razpravljali o novem nemškem predlogu glede zrakoplovstva. Ta nemški predlog pa so odklonile Francija, Jugoslavija in Japonska. Podpiral ga je samo Litvinov. Grof Bernstorff je nato umaknil svoj predlog. V nadaljnjem poteku seje se je razpravljalo o francoskem in o več ruskih izpreminjavalnih predlogih. Ruski predlogi, s katerimi se med drugim predlaga znižanje zrakoplovskih sil na 25% sedanjega rezervnega stanja, so bili vsi odklonjeni proti glasovoma Turčije in Rusije. Pri debati o francoskem predlogu, ki predvideva razlikovanje med zračnim brodom doma in v kolonijah sta De Marinis

(Italija) in Massigli (Francija) izmenjala razne izjave v katerih je italijanski zastopnik vztrajal na tem, da bo pristal na to razlikovanje samo s pogojem, da se kolonijalna zračna brodom, ki se nahajajo v bližini domovine, štejejo k brodomu doma. Massigli je izjavil, da nima nič proti takemu postopanju, ako ne pomeni novega kriterija za omejevanje oboroževanja. Na koncu današnje seje je ameriški glavni delegat Gibson v zvezi z ruskim predlogom povdarjal, da pomeni razprava o tem vprašanju preveliko potratu časa. Na njegov predlog se je nato odbor izrekel za to, da se razprava o številkah v posameznih razorožitvenih poglavjih končnoveljavno izloči iz posvetovanj in naj se prepusti prvi razorožitveni konferenci.

Trockij se naseli v Italiji?

Pariz, 25. aprila d. Iz krogov pristašev Trockega doznavajo, da je pred nedavnim časom povprašal Trockij italijansko vlado, da li bi mu dovolila nastanitev v Italiji. Mussolini je takoj posredno obvestil Trockega, da mu ne bo delala italijanska vlada pri nastanitvi nikakih ovir ter da se lahko, kadar hoče preseli v Italijo. Pač pa italijanska vlada odklanja vsako odgovornost za osebno varnost Trockega in mu ne bo stavila na razpolago nobene telesne straže.

Zasedanje nemške zbornice

Berlin, 25. aprila a. Na današnji seji nemškega državnega zbora je bil sprejet v drugem čitanju vladni predlog za najetje posojila 200 milijonov mark za podporo brezposelnim. Ob tej priliki je imel daljši govor o položaju nemških financ. nemški finančni minister Hilferding. V govoru je opozarjal na težak položaj brezposelnih in naglašal, da ne more vplivati to posojilo prav nič na nemško valuto, kakor sicer pišejo desničarski listi, ki sploh razširjajo tendenciozne vesti, da misli pričeti nemška vlada z novo inflacijo.

Velike poneverbe v Rumuniji

Bukarešta, 25. aprila d. Po odkritju širokopoteznih poneverb v rumunskem finančnem ministristvu so prišli na sled novim defraudacijam pri finančnih upravah v Konstanzi in Durdjevu. Oškodovane so predvsem blagajne uprave državnih železniških delavnic. V to afero je zapletenih tudi več uglednih rumunskih veletrgovcev, ki bodo v kratkem aretirani. Poneverbe so bile razkrita po nepričakovanem pregledovanju knjig finančnih uprav. Rumunsko finančno ministristvo je poslalo vsem podrejenim kontrolnim organom okrožnico, v kateri jih opozarja, da bodo odsele osebno jamčilo za vso škodo, ki bi jo trpela država

Povratek zime v srednji Evropi

Berlin, 25. aprila. s. V večjem delu Nemčije je nastopila zopet zima v vsej ostrosti. V Berlinu je danes pri dveh stopinjah pod ničlo pričelo snežiti. Popoldne pa je zadivjal pravi snežni vihar. V Krkonoših je padla temperatura do 9 stopinj pod ničlo. Na gorah in v dolinah je zapadlo 10 cm novega snega.

Hirschberg, 25. aprila s. Preteklo noč je v gorah in v dolinah močno snežilo. Na Snežiki je padla temperatura do 9 stopinj pod ničlo.

Heb, 25. aprila s. Danes ponoči je po vsej hebski dolini močno snežilo. Zapadlo je do 10 cm snega. Mraz je na nasadih in poljih napravil ogromno škodo. V dolinah je temperatura padla pod ničlo. Tudi nekatere vremenske postaje na Slovaškem javljajo o nenadnem padcu temperature.

Strahovit orkan nad Japonsko

Tokio, 25. aprila. g. Strahoviti orkan, ki trenutno še divja nad Japonsko je prekinil vse parniške zveze ne samo proti jugu in vzhodu, temveč tudi s sovjetskimi Rusijo. Stvarna škoda, ki je zaenkrat še ni mogoče preценiti, je ogromna. Kakor cenijo je zahtevala katastrofa pri otoku Hokkaido 400 človeških žrtev. Med Tsurugom in Vladivostokom je vihar odnesel 80 kitajskih ribiškikh ladij na široko morje. Razen tega se je ponesrečilo več japonskih letal.

Novinarji proti tajnim razpravam

Ženeva, 25. aprila a. Predstavniki mednarodne novinarske unije so vložili pri tajništvu Društva narodov protest zaradi sklepa pripravljane razorožitvene konference, da bodo nekatere njene seje ovsaj tajne. V protestu povdarjajo novinarji, da ima javnost pravico vedeti, kaj se ukrepe v razorožitvenem vprašanju in konstatirati pravo stanje.

Ogromna hidrocentrala v Dalmaciji

Ustanovitev francoske družbe „Sefied“, ki prevzame dosedanjí italijanski „Sufid“ ter bo s kapitalom 125 milijonov frankov in investicijo 450 milijonov frankov proizvajala po treh letih 550 milijonov, v 8 letih pa 900 milijonov kilowatov elektrike

Beograd, 25. aprila. Ministrstvo pravde je izdalo naslednjo objavo: G. minister financ in minister kmetijstva sta zaključila 13. t. m. v imenu kraljevske vlade pogodbo z Družbo tunijskih fosfatov in umetnih gnojil d. d., po kateri ima ta družba ustanoviti novo družbo hidroelektričnih sil Dalmacije „Sefied“ (Société pour l'exploitation des forces hydroélectriques de la Dalmatie), na katero se prenašajo vse koncesije dosedanje družbe za izkoriščanje vodnih sil Dalmacije „Sufida“ (Société pour l'exploitation des forces hydrauliques de la Dalmatie). Razume se, da bo zaključitev te pogodbe imela za posledico odkup premoženja in nepremičnega imetja od „Sufida“ po omenjeni francoski družbi. Pogodba za zaključitev te pogodbe so se vsrila s Friderikom Manom, delegatom delniške družbe tunijskih fosfatov in umetnih gnojil. Pogodba je bila odobrena z zakonom od 25. aprila tega leta ter bo stopila v veljavo z dnem objave tega zakona.

„Sefied“, ki se ima ustanoviti, prevzema nase vse obveznosti Sufida napram naši državi in državljanom naše kraljevine. Sufid se ima odrediti vsem reklamacijam napram državi v posebni izjavi, v kateri bo potrdil, da ne zahteva ničesar več na podlagi katerihkoli koncesij. Nova družba „Sefied“ se ima ustanoviti po določbah francoskega zakona o delniških družbah. Glavni njen sedež mora biti v Franciji in mora ves čas trajanja pogodbe obvarovati francosko narodnost. Družba ne sme v nobeni obliki prenesti svoje koncesije na druge. Sefied se mora osnovati s kapitalom 125 milijonov francoskih frankov, ki se deli v dve vrsti delnic, in sicer: 200 tisoč po 500 francoskih frankov na donosca s pravico do 200.000 glasov in 50.000 pluralnih akcij po 500 frankov, od katerih vsaka ima pravico do treh glasov. Te druge akcije se imajo istotako glasiti na donosca, pridobiti pa si jih morajo samo francoski in naši državljan.

Člani upravnega odbora družbe morajo biti francoske ali naše narodnosti. Koncesije, dane s to pogodbo, obstoje v tem, da bo družba 50 let, počenši od 1. julija t. l. do 1. julija l. 1979., imela izključno pravico do izkoriščanja vodnih sil na vsem toku Krke in Cetine. Zato pa prevzema družba obveznost, da bo v teku treh let dvignila produkcijo električne energije od dosedanjih 110 milijonov kilowatnih ur na 550 milijonov kilowatnih ur, v dobi osmih let pa na 900 milijonov kilowatnih ur. Proizvajano energijo more družba, v kolikor ne bi bila rezervirana za potrebe države in druge javne potrebe, porabiti za podjetja, ki se bodo ustanovila najkasneje v desetih letih.

Zaradi intenzifikacije proizvodnje električne energije se družba obvezuje investirati najmanj 450 milijonov francoskih frankov. Znatna vsota od tega se ima oddati za stroje in instalacije, toda največji del bo porabljen v državi za delovne moči, ki morajo biti izključno domače. Samo višji direktorji in kemično osebje ter delavci specializirani morajo biti Francozi. Po petih letih od početka poslovanja mora biti v vsakem podjetju, ki ga Sefied osnuje dve tretjini osebja naših državljanov. Razen tega se družba zase in svoje podružnice obvezana, da vrši uvoz strojev in potrebne materiala, kakor tudi izvoz svojih proizvodov, predvsem na naših ladjah. Družba je nadalje po pogodbi omenjena glede na izbiro industrije, s katero se bo bavila. Razen za električno-kemiško in električno-kovinsko industrijo, ki jo more po svoji izbiri ustanovljati, je potrebno za ustanavljanje katerekoli druge vrste industrije predhodno odobrenje naše vlade. Družba je na-

dalle obvezana, da povzra, razširi in modernizira proizvodnjo karbokalcija in cianida, zgradi tovarnico za nitrinne kisline, tovarnico umetnih gnojil (fosfatov in amoniaka) ter drugih proizvodov, ki jih vlada odobri.

Družba je dolžna, da odstopi 20 % svojih proizvodov državi, ako bo to zahtevala, po ceni 5 % nižji, za vsako določeno leto, ki bo nižja od srednje prodajne cene, notirane na borzah v Londonu, Parizu in Rotterdamu. Prav tako ima država pravico izkoristiti 10 % proizvodnje električne energije (to je maksimum 90 milijonov kilowatov) za podjetja, pri katerih je ona interesirana s najmanj 20 %, in sicer po ceni 1.25 zlatih centimov za kilowatno uro, oziroma po ceni 1 centima, ako potrebuje država električno energijo za elektrifikacijo železnice ali za državne tovarnice aluminija. Enako je družba obvezana, da rezervira za samoupravne korporacije (oblasti in obline) 5 % celokupne hidroelektrične sile (okoli 40 milijonov kilowatnih ur), in sicer po isti ceni, kakor za državo. Glede na carinske olajšave in ureditev plačevanja davkov je družbi priznana oprostitve izvoznih carin in oprostitve uvoznih carin za stroje, motorje in sirovine, izvezni olja, goste olje za motorje, olje za mazanje, splošno industrijsko olje, petroleje in petrolejske proizvode. Družba je obvezana, da ima vse svoje potrebe kriti v državi, ako so cene na mestu produkcije iste. Proizvodnja in uporaba električne energije je oproščena davkov in taks. Davek na poslovni promet plačuje družba na proizvodnjo samo v državi in ne more biti večji od 2 %. Davek na dobiček se plačuje po posebni lestvici za dividendo, ako znaša 8 % samo 6.5 %, ako pa znaša dividenda od 8 do 18 %, se zviša do 12 %.

Razen tega je določena tudi minimalna vsota, ki jo mora družba zase in vse podružnice vsako leto v vsakem slučaju plačati državi. Ta vsota se pričena s 150.000 francoskimi franki v prvem letu ter naraste v drugem letu na 200.000 frankov, dočim znaša v sedmem letu 1 milijon francoskih frankov, v 30. letu 4.5 milijona francoskih frankov itd., tako da bo družba v 50. letu plačala državi najmanj 191.5 milijona francoskih frankov. To je garantirano kot minimalno.

Družba pa ima pravico odrediti se v treh letih po poteku 30 let temu pavšalnemu plačevanju davka ter sme od tedaj plačati davek po zakonu o neposrednih davkih.

Rok pogodbe poteče l. 1979. Ako tedaj ne stopi država v kake nove pogodbene odnose z družbo, dobi brezplačno vse ureditve na vožnji in terenu zgradbe, stroje in instalacije (centralo), ki služijo za proizvodnjo, transformacije itd.

Vlada si je v pogodbi pridržala pravico, da lahko odkupi vsa podjetja družbe in njenih podružnic. Končno je določeno, da ima neizvrševanje katerihkoli obveznosti za posledico izgubo koncesij, ako se ne bi moglo dokazati, da ni bilo to odvisno od volje družbe.

Objava povdarja, da se more s ozirom na navedeno ugotoviti, da s to pogodbo naši interesi popolnoma zaščiteni. Koncesije in olajšave, ki so priznane družbi, so kompenzirane z direktnimi in indirektnimi koristmi, ki se morejo na podlagi pogodbe pričakovati za gospodarsko povzdigo naše države, zlasti Dalmacije. Brez dvoma bo investiranje znatnega kapitala, ki ga more družba prinesiti v državo, mnogo pripomoglo za odstranitev dosedanje gospodarske pasivnosti Dalmacije. Istotako pa pomeni ustanovitev podjetij za produkcijo umetnih gnojil veliko korist tudi za vse ostale kraje naše države.

Stanovanjski najemniki pri kralju

Audijenca deputacije stanovanjskih najemnikov in državnih uslužbencev in vpokojencev

Zagreb, 25. aprila. Danes se je vrnila iz Beograda delegacija stanovanjskih najemnikov in državnih uradnikov, ki je bila sprejeta od kralja v audijenci.

V audijenci je imel pred kraljem v imenu uradnikov daljši govor Josip Tomić, ki je pri tej prilici povdarjal, da poznajo uradniki dobroto in plemenitost srca Nj. Vel. In da zato z zaupanjem pričakujejo napovedano revizijo uradniškega zakona. Nadalje je povdarjal, koliko trpe državni nameščenici in upokojenci od velikega socialnega problema pomanjkanja stanovanj in previsokih stanovanjskih najemnin. Prosil je kralja, naj vzame na znanje izraze zvestobe vseh javnih nameščenic in upokojencev iz Hrvatske in Slavonije.

Za tem je delegat organizacije stanovanjskih najemnikov Branko Kurelac izrazil žalostnost in zvestobo vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev napram Nj. Vel. kralju, kakor tudi vzvišeni in vzorni materi, kraljici Mariji. Izjavil je nadalje ne samo v imenu državljan, temveč tudi zasebnih nameščenic, intelektualnih in fizičnih delavcev, vojnih

invalidov in njihovih vdov, da je bil manifest kralja od 6. januarja navdušeno sprejet v njihovih vrstah. Pri tej izjavi, je kralj prekinil govornika in dejal: »imate prav, veseli me, da je narod razumel moje prizadevanje za ureditev razmer v državi.« Za tem je g. Kurelac označil stanovanjske razmere pri nas in v drugih državah ter zaprosil kralja, naj posveti rešitvi stanovanjskega vprašanja posebno pozornost. Kralj je z velikim zanimanjem poslušal obrazložitev težkega položaja stanovanjskih najemnikov ter je delegaciji izjavil, da bo še pred podpisom tega načrta stanovanjskega zakona pozval k sebi ministra socialne politike, da se točno informira o tem načrtu, zlasti pa o določbah čl. 2, 3. in 8., na katere so ga opozorili delegati.

Delegacija je po audijenci izjavila novinarjem, da je zelo zadovoljna s potekom audijence in da upa, da bo načrt novega stanovanjskega zakona popravljen, kakor to odgovarja interesom stanovanjskih najemnikov.

Načrt novega invalidskega zakona

Bograd, 25. aprila. r. Minister za socialno politiko je bil pri predsedniku vlade, generalu Živkoviću in mu izročil v uporabi načrt zakona o invalidih, ki ga je sestavila posebna komisija. Minister dr. Drinić je prosil predsednika vlade, naj se ta zakon kot nujen čimprej predloži Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

O tem je bilo iz predsedništva vlade izdano naslednje obvestilo: Predsedniku vlade je bil danes izročen motivirani načrt invalidskega zakona, da ga dostavi Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Zahtevana je bila nujnost. Za referenta Vrhovnega zakonodajnega sveta je bil od ministra za socialno politiko predlagan načelnik splošnega odeljenja Ljubomir Hofmanović.

Podzemna jama na Velebitu

Sušak, 25. aprila. V Spodnjem hrvatskem Primorju se je že dolgo govorilo o neki votlini v Maniti pečini pri Veliki Paklenici na Velebitu. V nedeljo je odšel znani sušaški industrijec Jurica Ružić z ravnateljem zveze za pospeševanje tujkega prometa, da bi preiskal to votlino. Votlina obsega 300 do 400 m² ter so v njej lepo oblikovani kamniki. Dostop vanjo pa je zelo težak, ker je moral prehoditi zelo naporeno pot ter se dvigniti 580 m visoko nad morje. Sedaj se bo pokrenila akcija za podrobnejšo preiskavo odkrite podzemne votline.

Hemljski trg

Zatec, 25. aprila. h. Tendence mirna. Promet v Zatecu 50 stotov. Cene 1000—1200 Kš.

Levičarska zmaga pri volitvah na Danskem

Mala danska kraljevina, ki šteje 3.400.000 prebivalcev na 43.000 kvadratnih kilometrov, je imela minulo sredo po vojni že v petič volitve v svojo poslansko zbornico. Po ustavi iz l. 1915., izpopolnjeni l. 1920., se sestoji danski državni zbor (Rigsdag) iz senata (Landsting) in poslanske zbornice (Folketing). Slednja ima 149 članov, ki se volijo za štiri leta na podlagi enake in neposredne volilne pravice vseh nad 25 let starih državljanov obeh spolov.

Od l. 1924. do 1926. je bila na krmlu socialistična vlada Stauningova, ki pa je podlegla v volitvah 2. decembra 1926. Zadnja poslanska zbornica je štela 53 socialistov, 47 kmečkih levičarjev (Venstre), 29 konservativcev, 16 radikalcev in 4 pripadnike manjših strank, med njimi enega Nemca iz severnega Slezviga.

Novo vlado je sestavil poslanec Madsen-Mygdal, po poklicu posestnik, zgolj iz pristašev kmečke levice. Ta vlada pa v Folketingu sama zase ni imela večine, zato se je morala opirati na konservativce. S piščimi par glasovi večine se ji je posrečilo vladati brez težav do nedavnega časa, ko se je njeno razmerje do konservativnih zaveznikov znatno ohladilo.

Madsen-Mygdalov kabinet je vodil za danske razmere dokaj konservativno politiko, dasiravno se je v prvi vrsti oslanjal na kmečko levico. Pri državnih izdatkih je štedil, zniževal je delavsko mezdno in izdatke za socialno-politične namene. Krepek se je tudi upri socialističnim načrtom po popolni razorožitvi Danske. Vendar baš v vojaškem vprašanju ni mogel docela zadovoljiti svojih pomagačev v konservativnem taboru, ki zahtevajo znatno okrepitev danske vojske in mornarice. Sploh so se konservativci po dveh letih naveličali podpirati kmečko vlado, ne da bi imeli kaj upanja, da bi mogli kdaj v njej aktivno sodelovati. Do javnega razdora je prišlo v marcu, ko so se konservativci odtegnili glasovanju za državni proračun z motivacijo, da so izdatki za armado preveliki. Vlada je pri bojem glasovanju v Folketingu podlegla s 45 kmečkimi proti 52 socialističnim glasovom, dočim so se konservativci in radikali vzdržali.

Madsen-Mygdal pa vsled tega poraza ni podal ostavke, marveč si je pri kralju Kristijanu X. izposloval dovoljenje, da razpusti Folketing takoj po sprejetju začasnega finančnega zakona.

Že pri občinskih volitvah se je pokazalo, da bodo pri novih parlamentarnih volitvah napredovali najbolj socialisti in da si ne more vlada Madsen - Mygdala nadejati prevelikih uspehov. Potek parlamentarnih volitev, ki so se vršile 24. aprila, je le potrdil to domnevo, ker so prinesle znatno okrepitev levici in oslabilje desnici. Desničarski konservativci so namreč dobili 233.868 glasov in 24 mandatov, levica pa 402.146 glasov in 43 mandatov, radikali 151.729 glasov in 16 mandatov, socialni demokrati 593.235 glasov in 61 mandatov, zveza desnice 25.795 glasov in 3 mandate, Slezviška stranka 9787 glasov in 1 mandat, komunisti pa 3655 glasov in noben mandat. Socialni demokrati so pridobili 8. zveza desnice in levica po 3 mandate, konservativci pa so izgubili 6 mandatov. Na otokih Farör se bodo volitve vršile kasneje.

Ostavka danske vlade

Kodanj, 25. aprila. s. Državni minister Madsen-Mygdal je danes dopoldne podal kralju demisijsko celokupnega kabineta. Kralj je povelil dosedanje vlado, da do sestave nove vlade vodi posle dalje. V soboto bo kralj sprejel v svrhu razgovora voditelje starih političnih strank v Folketingu in v Landtingu. Novo vlado bo sestavil socialni list Stauning v koaliciji z meščanskimi radikali.

Sredozemski polet „Grofa Zeppelina“

Barcelona, 25. apr. a. Zrakoplov »Grof Zeppelin« je preletel včeraj ob 2.30 mesto Seville in vrgel v bližini mesta štiri vreče pošte. Ob 16. uri je zapustil špansko obalo pri Cadixu in nato preletel Gibraltarsko ozino ob najlepšem vremenu ter vrgel v Tangerju afriško pošto. Tu je zrakoplov obrnil smer ter pričel leteti preko Sredozemskega morja proti Alicante, ki ga je preletel o polnoči. Na to je plul celo noč vzdolž španske obale in krožil v zgodnjih jutranjih urah nad Barcelono. Od tu je nadaljeval vožnjo proti francoski Rivieri in pasiral Nizzo ob 10. uri dopoldan.

Parnik v borbi z ledenimi gorami

London, 25. aprila. s. Zadržne dni opazujejo okeanski parniki velike ledene gore, ki plavajo od severa proti jugu in ogražajo paroplovbo. Po dolgi in naporni vožnji je včeraj dospel v Anglijo parnik »Celtic« naprovelne družbe White Star Line. V bližini Nove Fundlandije so parnik obkolile velike ledene gore, tako da je bil 14 ur v največji nevarnosti, da ga bodo ledene mase zmečkale. »Celtic« je eden največjih parnikov sveta. Posadka šteje 600 oseb. Dve velikanski ledeni gori sta trčili skupaj ter se ob neznanskem trusu zrušili.

Minister Ahmed paša postavljen pred državno sodišče

Anzora, 25. aprila. s. Parlamentarni odbor je sklenil postaviti bivšega mornarskega ministra otomanske države, Ahmeda pašo, pred državno sodišče. Ahmed paša bo obtožen, da je izplačal angleškim ladodelcem za popravilo turških vojniških ladij 20.000 funtov Sterlingov brez vsake garancije.

Pomen ljubljanske proračunske razprave

Ljubljana, 25. aprila.

Včeraj je bil v ljubljanskem občinskem svetu po tridnevni razpravi in ob navzočnosti predpisane dvetretjinske večine vseh občinskih svetovalcev sprejet mestni proračun.

Velikega pomena je bilo to glasovanje za Ljubljano in njeno prebivalstvo. Radi nezdruživih političnih razmer je doživljala mestna uprava tekom zadnjih deset let že uprav katastrofalne perturbacije. V tej nesrečni dobi je ljubljansko mesto bilo žrtev samih provizorijev, ko so se v kratkih presledkih malodane s kinematografsko naglico vrstili župani, komisariji in gerenti. Pravilno je to nestalnost in nesigurnost v mestni upravi karakteriziral obč. svetovalec dr. Rožič ter opozoril občinski svet, da mora na ta način priti vsaka kmečka hiša na kant. Čudno zato ni, da trpi mestna uprava na težkih posledicah grehov prejšnjih let in tem bolj hvalevredno je, da se je sedaj, ko naj po 6. januarju nastopi nova doba konstruktivnega in pozitivnega dela, našla v občinskem svetu delovna večina, ki je obračunala s preteklostjo ter s sprejetjem skrbno sestavljenega proračuna ustvarila trdno podlago za legalno in smotreno udeleževanje občinske uprave. S posebnim zadovoljstvom bo ljubljansko prebivalstvo vzelo na znanje, da so se v delovni večini preko vseh pomislekov in čustev politične preteklosti zbrali bivši pristaši vseh nekdanjih naših političnih strank. V tej novi grupaciji smo videli bivše pristaše SDS, SLS, NRS in socialistične stranke. Le mala grupa malkontentov je zadržala nazaj v dobo pred 6. januarjem ter se je brez stvarne utemeljitve odstavila od dela. Posledica je nazaj po nesrečnih metodah nestrne političnega boja ter s svojim eksodusom in abstinencom dokazala, da ji ni za stvarno delo v občinskem svetu. Prav žal nam je, da smo primorani reprezentantom te maloštevilne abstinence, g. Ivanu Hribarju, inž. Serneču in dr. Vl. Ravniharju, izreči svojo obsodbo. Zavedamo se, da storimo to v imenu malone celokupnega ljubljanskega prebivalstva, ki je pričakovalo, da bo imenovani občinski svet deloval v intencijah kraljevega historičnega manifesta složno in stvarno.

Da ni bilo razkritij županovih in prof. Jarčevih vse mesto bi se začudeno izpraševalo: zakaj pa g. Serneč, Hribar in tov. prav za prav štrajkajo? Siromašen poskus g. Serneca utemeljiti sabotažno taktiko z očitkom, da se predlogi »opozicije« glede proračuna niso upoštevali, je desavuiran po dejstvu, da je razprava o proračunu v odseku bila podaljšana za cel mesec samo, da se je moglo vsak predlog, vsako zdravo misel in idejo dobro pretehtati in da je končni proračunski predlog, kakor je bil predložen plenumu občinskega sveta, bil v odseku soglasno odobren, torej tudi z glasovi članov današnje »ekskluzivne« grupe, s katerimi je bil gosp. Serneč, kakor je sam povedal, v najožjem kontaktu in ki so torej postopali tudi z njegovim odobrenjem. Sedaj vem prave razloge sabotažne intrige: šlo je na eni strani, kakor je župan povedal, za razbitje občinskega sveta in doseg komisarjate, pri čemer naj bi bil po načrtu avtorjev te nakane sodeloval tudi sam župan, na drugi strani pa je, kakor je razkril prof. Jarč, bil eksodus nekako maščevanje za ponesrečeno politično intrigo, s pomočjo katere naj bi se bili izvršili gotovi interni, menda proti g. Korošču naperjeni obračuni. Ker se ni posrečilo angažirati gotove ljudi za tako nelojalno, a pri današnjem stanju tudi nedopustno igro, je sledila vojna napoved...

Z vsega priznanja vredno solidarnostjo so občinski svetniki brez razlike mišljenja odbili naskok, ki je opasno ogrožal avtonomijo našega mesta ter skušal spraviti, kakor je dobro rekel eden izmed abstinentov, »kmetijo na kant«. Gladka dovršitev proračuna je zaslug vseh sodelujočih, ne samo tistih, ki so glasovali z »da«, temveč tudi onih, ki so rekli »ne«. Se posebej pa zasluži priznanje predsednika finančnega odseka obč. svet. Tavčar, katerega veliki izvrstni referat je znatno olajšal razpravo in odločitev.

Gospodje, ki so stopili v štrajk proti delu v občinski upravi, so morda premislili, kako težko so se pregrešili proti dolžnostem, ki jih kraljev manifest nalaga vsem državljanom, zlasti pa onim, katerim so po njegovi volji izročeni javni posli. Sedaj jim preostane le, da izvajajo konsekvence: zaprosijo naj, da se jim odvzame breme, ki se jim zdi pretežko in neznosno ter se poveri drugim, ki bodo voljni in sposobni z vnueno služiti občinski upravi ljubljanski ter s tem celokupni domovini.

Občinski svet pa more mirno preko ponesrečenega sabotažnega poskusa. Z razpravo in glasovanjem o najvažnejšem in najkrovičnejšem obč. vprašanju je v polni meri dokazal svojo delavolnost in svojo delasposobnost ter more v trdnem zaupanju v sebe pristopiti k drugim velikim nalogam, ki ga še čakajo.

Jelen za kraljevo lovišče

Zagreb, 25. aprila. n. Na Pleševcih so se liaki ujeli velikega jelena ter so se obrnili na dvorno pisarno z vprašanjem, ali bi ga kralj hotel sprejeti kot dar. Dvorna pisarna je odgovorila, da ga sprejema z zahvalo ter so včeraj 300 kg teškega jelena odpotali v kraljevo lovišče v Slovenijo.

Zahvala Zveze industrijcev kralju

Povodom prevzeta protektorata nad ljubljansko univerzo.

Zveza industrijcev v Ljubljani je smotljiva poslala Nj. Vel. kralju naslednje brzojavko: Z radostnim ponosom smo sprejeli vest, da je Vaše Veličanstvo dovolilo ljubljanski univerzi nadeti si tme našega presvetlega kralja. Trdno smo uverjeni, da bo univerza kralja Aleksandra I. zasluženo uživala trajno »blagonaklonenost« Vašega Veličanstva in tekmovaje z ostalimi najvišjimi prosvetnimi ustanovami kraljevine odlično prispevala ugledu našega naroda med drugimi naprednimi narodi. Njeno delovanje bo koristilo tudi gospodarskemu napredku dežele. V tej misli prosimo Vaše Veličanstvo blagovolj sprejeti izraze naše iskrene zahvale in globoke vdanošt.

Živela univerza kralja Aleksandra I. Živio na kralji! — Zveza industrijcev: Dragotin Hribar l. r., Milan Suklje l. r.

Zagrebski demanti g. Hribarja

Zagreb, 25. aprila. r. Večerni »Hrvat« objavila na osnovi referata obč. svet. g. Tavčarja v proračunski seji ljubljanskega obč. sveta interesantno primerjavo med ljubljanskim in zagrebškim proračunom ter piše med drugim: »Ljubljanski obč. svetnik stari Hribar, ako se ne varamo, nekada tudi ljubljanski župan, je kritiziral proračun, pozivajoč se na Zagreb, ki da bolj šteti in bolje gospodari, češ, da ima samo še enkrat večji proračun od Ljubljane akoravno šteje trikrat toliko prebivalcev. Toda s Hribar ni dobro poučen o zagrebških prilikah. Ljubljanski proračun znaša 47.5 milijona, zagrebški 95 milijonov, toda to je samo ožji mestni proračun. Ako se vračunamo, kakor v Ljubljani, tudi mestna podjetja, potem znaša zagrebški proračun 158 milijonov, torej je razmerje prilično enako razmerju prebivalstva.«

»Hrvat« se konstatira: Če se primerjajo posamezne postavke, potem se to razmerje ruši, enkrat na korist Ljubljane, drugič na korist Zagreba.

Obečane trošarinske olajšave

Včeraj smo objavili brzojavno poročilo o konferencah, ki so se poslednje dni vršile med pomočnikom ministra financ dr. Gospodnetičem in odposlanstvom vinskih proizvođačkov, trgovcev in gostilničarjev iz vse države. Pri telefonskem prenosu se je vrnilo več pogrešk, ki motijo smisel, zato jih ponatiskujemo v pravilni stilizaciji.

1.) Vino pride pod kontrollo, čim zapusti proizvođača, a trošarina zapade v plačilo o priliki vpletanja v klet kupca, trgovca ali gostilničarja (torej pri prehodu v druge roke).

2.) Trgovci z obratom preko 1000 hl dobe svobodna shranilišča, s katerimi razpolagajo lastniki svobodno, a kontrolni organi imajo vnele prost dostop. Zakonito dopuščene manipulacije so v svobodnih shraniliščih dovoljene brez predhodne prilave.

3.) Vino prepljanemu v svobodna shranilišča, je priznan poldrog odstotni transportni kalo. Enako je predviden poldototni mesečni manipulacijski in ležarinski kalo. Vinski mošt bo podvržen te kontroli. V zapisnik se vpiše količina čistega vina. Za plačevanje trošarine, ki preide iz svobodnega shranilišča v promet, so predvideni krediti s bančno garancijo. Za vino v svobodnih shraniliščih ni treba plačati drugega jamstva kakor blago samo.

4.) Od zaloga vina in žganja, ki so bile 15. aprila popisane, se dovoli interesentom brez svobodnih shranilišč kredit na ta način, da na prošnjo plačajo trošarino v obrokih do 1. januarja 1930. Svobodna shranilišča ne plačajo trošarine.

5.) G. Gospodnetič je obetal, da bo predlagal ministru financ, naj se pri pošiljkah preko 5 hl izterjuje trošarina ne od pošiljatelja, temveč od sprejemnika, vendar pa je v primeru, da pošlje trgovec blago po železnici.

6.) Ako je lastnik svobodnega shranilišča obenem posestnik vinograda, kjer vpletuje v lastni kleti svoje proizvode, je ta klet le pod kontrollo in se ne smatra za svobodno shranilišče, za katero je treba plačati takso.

Prebivalstvo Beograda

Beograd, 25. aprila. p. Po definitivnih ugotovitvah rezultatov uradnega ljudskega štetja v Beogradu, ki se je izvršilo začetkom tega meseca, ima Beograd skupno 221.474 prebivalcev, in sicer 123.751 moških in 97.723 žensk. (Po prejšnjih napovedih se je splošno smatralo, da ima Beograd okrog 300.000 prebivalcev, bivši župan dr. Kumanudi jih je cenil celo na 350.000.)

Švedski poslanik v Zagrebu

Zagreb, 25. aprila. n. Danes je došel emkaj švedski poslanik na našem dvoru Uden, ki je ob tej priliki prvič posetil Zagreb. Nastanil se je v hotelu Esplanade. Početki je tukajšnja švedska konzula, velikega župana in člana zagrebškega konzularnega zbora.

Kredit za poštne službene obleke

Beograd, 25. aprila. r. Glavna uprava pošte in brzojava je odredila kredite za nabavko službenih oblek poštoborzojnega uslužbenstva. Za ljubljansko direkcijo je določeno 400.000, za novosadsko 1 milijon, za zagrebško 700.000, za sarajevsko 450.000 Din.

Zagrebske »Novosti« v Beogradu zaplenjene

Beograd, 25. aprila. p. Današnje zagrebške »Novosti« so bile v Beogradu zaplenjene in to zaradi objave govora odveta dr. Sekule Drljevića na razpravi proti morilcu Suniću.

Zakon o Državnem svetu

Beograd, 2. aprila. p. Danes je bil dovršen zakon o Državnem svetu. Zakon je bil predložen kralju v senkcijo.